

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

IX Frisiorum ad fidem conuersio à Dagoberto Rege commendata Episcopo
Coloniensi. Epistola S. Bonifacij de hac re ad Stephanum Papam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

plomatis agnoscunt *genitorem suum Henricus II Chuonradum, & Otto II Ottonem I, vti Otto III hunc auum, illum genitorem.* At *Chlodoueus III Childericum* nominat *auunculum*, quem *germanum suum* asserit *Theodericus* pater *Chlodouei*. Demum *S. Sigebertum* vti *auunculum* agnoscunt dicti *Childericus & Theodericus*, ita *genitorem suum* geminatis vicibus appellat DAGOBERGIS. Non posse autem attribui DAGOBERTO Juniori Childeberti filio ostendit ipse, qui tunc pro monasteriis suis illud priuilegium expetiit, impetrauitque, *S. Goduinus Abbas*, iteratis vicibus in illo memoratus: cui priuilegium aliud indulgit *Rex Theodericus*, post annum *1000*, quando à *Pippino* superatus, diplomata pro *Austrasiis* signauit. At *Chlodoueus III* nouum dein priuilegium donauit *anno II regni, xxv Iunij, Christi 1000*, postulante *Abbate Apostolico Domino Papaleno Episcopo*, qui *Goduino* iam antè mortuo successerat. Non ergo vixisse *Goduinum* anno *1000*, regni DAGOBERTI Junioris quarto, infra prolatis diplomatis *Theoderici & Chlodouei* manifestum atque indubitatum reddetur.

I X

*Frisiorum ad fidem conuersio à DAGOBERTO Rege
commendata Episcopo Coloniensi. Epistola S.
Bonifacij hac de re ad Stephanum Papam.*

Diximus suprà, ex libro 3 *Guilielmi Malmesburiensis* de *Gestis Pontificum Anglorum*, *S. VVilfridum Episcopum Eboracensem*, Sede suâ pulsum, ne à *Theoderico Rege & Ebroino Duce Francorum* caperetur & spoliaretur, in *Frisiam* nauigasse: cuius

*entius ad prædicationem Adalgisus Rex gentilem tumorem inflexit, facilioremq. in ceteros prædicationis viam aperuit. DAGOBERTVS Rex à S. Wilfrido, quem è Frisiâ ad se venientem, in Alsatiâ anno 1001. xxx exceperat, didicit, quæ is illâ hyeme beneficia & à Rege Frisiæ acceperat, ac vicissim illi eiusque subditis contulerat. Euocatus eodem adhuc anno ad regnum Austrasiorum, cum eodem Rege Frisiæ, prouinciis suis conterminæ, amicitiam coluit: quam quia religione Christianâ illuc introductâ stabiliorem fore sperauit, vt Frisios Christianis mysteriis erudiri procuraret, Episcopo Colonienfi mandauit. Rem gestam describit S. Bonifacius Archiepiscopus Moguntinus, & Episcopus Ultraiectinus in epistola ad Stephanum anno 1001. II in Pontificem Romanum consecratum. Edita est ea à Nicolao Serario inter epistolas eiusdem S. Bonifacij num. 97, ab Autberto Miræo in Codice Donationum piarum cap. 9, & in Notitiâ Ecclesiarum Belgij cap. 21. Inserta quoque est à Ioanne de Bekâ Chronico Episcoporum Ultraiectinorum in Bonifacio Episcopo II cum hac præfatione: *His diebus dissensio quedã exorta est inter Ecclesiam Coloniensem & Traiectensem. Postquàm enim Bonifacius Archiepiscopus Traiectensis, iubente Zachariâ Papâ, Pippinum Ducem Sueſionis unxiſſet in Regem Francorum, quem Clemens quidem baptizauerat in regno Germanorum; Archiepiscopus Colonienſis aſſeruit caſtrum cum Eccleſiâ Traiectenſi donatione DAGOBERTI Regis ad Metropolitanatum ſuum ſpectare: & contra præfatus Traiectenſis Archiepiscopus affirmauit Eccleſiam ſuam ad Sedem Apoſtolicam ſine medio pertinere. Quapropter & Bonifacius præſentis epistoſe conſultationem ſcribi fecit, quam ſanctiſſimo Patri Domino Stephano Papa deſtinauit. Eſt ea huiusmodi:**

*Venerando ac diligendo Domino, Apoſtolatus priuilegio
prædito*

prædico, Stephano Papæ Bonifacius, exiguus Legatus vel
Missus Germanicus, Catholicæ & Apostolicæ Romanæ Ec-
clesiæ optabilem in Christo caritatis salutem.

Tempore Sergij Apostolicæ Sedis Pontificis venit ad limi-
na sanctorum Apostolorum Presbyter quidam miræ abstin-
tiæ & sanctitatis, generis Saxonum, nomine Villibrordus,
& alio nomine Clemens vocatus, quem præfatus Papa Epi-
scopum ordinavit, & ad prædicandam Paganam gentem Fre-
sonum transmisit in littoribus Oceani occidentalis. Qui per quin-
quaginta annos prædicans præfatam gentem Fresonum maxi-
mâ ex parte conuertit ad fidem Christi, fana & delubra de-
struxit, & ecclesias construxit, & Sedem Episcopalem & Ec-
clesiam in honore S. Saluatoris constituens in loco & castel-
lo, quod dicitur Traiectum, & in illâ Sede & Ecclesiâ S. Sal-
uatoris, quam construxit, prædicans vsque ad debilem sene-
ctutem permansit: & sibi Coepiscopum ad ministerium im-
plendum substituit, & finitis longæ vitæ diebus, in pace
migravit ad Dominum. Princeps autem Francorum Carolo-
mannus commendavit mihi Sedem illam, ad constituendum
& ordinandum Episcopum; quod & feci. Nunc autem
Coloniensis Episcopus illam Sedem præfati Episcopi Clemen-
tis à Sergio Papâ ordinati sibi vsurpat, & ad se pertinere
dicit, propter fundamenta cuiusdam destructæ à Paganis ec-
clesiæ, quam Villibrordus dirutam vsque ad solum in ca-
stello

stello Traiecto reperit, & eam proprio labore à fundamento
 construxit, & in honore S. Martini consecrauit. Et refert,
 quia ab antiquo Rege Francorum DAGOBERTO castellum
 Traiectum cum destructâ ecclesiâ ad Coloniensem parochiam
 donatum eâ conditione fuisse, ut Episcopus Coloniensis gen-
 tem Fresonum ad fidem Christi conuerteret, & eorum prædi-
 cator esset, quod & ipse non fecit. Non prædicauit, non con-
 uertit Fresones ad fidem Christi, sed Pagana mansit gens Fre-
 sonum, vsquequò venerandus Pontifex Romanæ Sedis Ser-
 gius supradictum seruum Dei Villibrordum Episcopum
 ad prædicandum supradictæ genti transmisit, qui illam gen-
 tem, ut præfatus sum, ad fidem Christi conuertit. Et modo
 vult Coloniensis Sedem supradicti Villibrordi prædicatoris
 sibi contrahere, ut non sit Episcopalis Sedes subiecta Roma-
 no Pontifici, prædicans gentem Fresonum. Cui respondebam,
 ut credidi, quod maius & potius fieri debeat præceptum A-
 postolicæ Sedis, & ordinatio Sergij Papæ, & Legatio vene-
 randi prædicatoris Villibrordi (ut & fiat Sedes Episcopalis
 subiecta Romano Pontifici prædicans genti Fresonum, quia
 magna pars illorum adhuc Pagana est) quam destructæ eccle-
 siolæ fundamenta diruta, & à Paganis conculcata, & per
 negligentiam Episcoporum derelicta. Sed ipse non consensit.
 Sed modo Paternitatis Vestræ iudicio mihi intimare digne-
 mini: & si hoc iustum sit responsum & Vobis placeat, quod

O

illi

illi Coloniensi Episcopo reddidi, *vestrâ auctoritate roborare, ut præceptum Sergij Papæ & Sedes illa stabilis permaneat. Sic enim potestis nos, si Vobis placet, adiuuare, si de scrinio Ecclesiæ vestræ exemplare iubetis, & mihi transmittere, quidquid præfato Episcopo Villibrordo ordinato S. Sergius præciperet & conscriberet, ut ex auctoritate Sanctitatis Vestræ contradicentes, convincere & superare valeam. Si autem aliter iustius Sanctitati Vestræ videatur, consilium Paternitatis Vestræ mihi insinuare dignemini, ut sequar.*

Addit Beka: *Hanc igitur consultationis epistolam Bonifacius ad Romanam curiam transmisit, qui, modico dehinc elapso tempore, negotio nondum expleto, vitam cum martyrio consummauit, anno 1000 Nonis Iunij.*

Hactenùs controuersia illa atque epistola S. Bonifacij, cum illustri DAGOBERTI huius laude & chronologiæ nostræ consensu. *Honorificè susceptus, inquit Beda lib. 5 cap. 20, S. Wilfridus à barbaris ac Rege illorum Aldgiso, predicabat eis Christum, & multa eorum millia verbo veritatis instituens, à peccatorum suorum sordibus fonte Saluatoris abluit. Et quod postmodum Villibrordus reuerendissimus Christi Pontifex in magnâ deuotione compleuit, ipse primus ibi opus Euangelicum cæpit. Ij ergo ad fidem anno 1000 conuersi, videntur sub DAGOBERTI patrocínio tutelâque vixisse, facultatemque ecclesiæ sibi construendæ impetrasse, cui Episcopus Coloniensis, ex præscripto eiusdem Regis, Sacerdotem præficere debebat: Aldgiso, siue Adalgiso, Regi successit Radbodus, sub quo circa annum 1000 aut sequentem in Frisiam venit S. Vulfrannus Archiepiscopus Senonensis, ac dein S. Willibrordus*

brordus anno 10CXC, post quinquaginta annos huius gentis conuersioni impensos, VII Nouemb. anno 10CCXXXIX vitâ functus. Wilhelmus Heda cap. 5 Historiæ Ultraiectinæ, tradit DAGOBERTVM *filium S. Sigeberti Regis à Grimoaldo constitutum Episcopum Pictauesem, & hanc Ecclesia Ultraiectina originem ad DAGOBERTVM I transfert: quæ aliaque eius menda ultra refutare nil opus. Colitur dictus Vulfrannus xx Martij. De eo nonnulla inquirimus ix Februarij ad Vitam S. Ansberti Archiepiscopi Rotomagensis pag. 346.*

X

S. IRMINA Abbatissa Horreensis, filia DAGOBERTI II. Diploma foundationis Horreensis monasterij.

INter alia quàm maximè intricata, in regno huius DAGOBERTI constituendo, est recta liberorū eius notitia. Inter hos præcipua est S. IRMINA Virgo monasterij Horrei apud Treuiros prima Abbatissa, etiam Fastis Martyrologij Romani ad xxiv Decembris adscripta. Huic filia suæ DAGOBERTVS Rex id monasterium extruxit, dotauitque: cuius foundationis diploma antiquum, Amplissimus Dominus Ægidius Gelenius, Serenissimi Electoris Colonienfis Historiographus, ac libris eruditus de antiquitate Ecclesiasticâ editis clarus, nobis pro suâ humanitate communicauit ex volumine xxx Farraginis diplomatum historiæ seruientium, attestans illud se Treuiris ex archiuo Horrei Dagobertini anno 1010CXXXVII, beneficio Annæ Ameliæ ab Hattstein eiusdem monasterij Abbatissæ transcripsisse. Est autem huiusmodi,